

9. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х., 2005. – Т. 3 : Учение о налоге.

10. Про перелік офшорних зон : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лют. 2011 р. № 143-р // Офіц. вісн. України. – 2011. – № 14. – Ст. 592. – С. 62.

Головин Д.В. Налогово-правовая характеристика оффшорных зон. Стаття посвящена исследованию правовой природы оффшорных зон как формы предоставления территориальных налоговых преференции. Анализируются особенности оффшорных территорий по сравнению со специальными экономическими зонами, а также обозначены дальнейшие перспективы развития оффшорных налогово-льготных режимов.

Ключевые слова: *оффшорные зоны, специальные экономические зоны, налоговые льготы, территориальные налоговые преференции, налогово-льготные режимы.*

Golovin D. V. Tax and legal characteristic of offshore zones. The development of the national tax systems of the countries of the world has a clear trend towards a gradual harmonization of tax and legal regimes – this also applies to such varieties as preferential taxation in the form of offshore territorial zones. Against this background, more and more agreements on cooperation of States in the economic, financial and tax areas, as well as international treaties on avoidance of double taxation. Problems of creation and functioning of offshore zones are certainly relevant for Ukraine. The article is devoted research of the legal nature of offshore zones as a form of territorial provision of tax preferences. Currently, the assessment of the activities of offshore zones, their place and role in the world economy in General ambiguous (which, of course, reflects itself an objective fact of inconsistency and ambiguity of their real positions). The article analyzes the features of the offshore areas compared to the special economic zones and outlined the prospects for further development of the offshore tax-preferential regimes.

Keywords: *offshore zones, special economic zones, tax benefits, territorial tax preferences, tax-preferential regimes.*

Надійшла до редакції 28.10.2015

Кучеренко О. М.

здобувач

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

УДК 351.811.12

МІСЦЕ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА СПРИЧИНЕННЯ ДТП

Розглянуто види відповідальності за спричинення ДТП, з'ясовано поняття адміністративної відповідальності за спричинення ДТП, встановлено проблемні питання кваліфікації діяння, яке спричинило ДТП, надано пропозиції щодо вдосконалення норм, що визначають адміністративну відповідальність за спричинення ДТП.

Ключові слова: *адміністративна відповідальність, спричинення ДТП, транспортний засіб.*

Постановка проблеми. Дорожньо-транспортні пригоди є однією з основних причин травмування та загибелі нашого суспільства. За роки незалежності нашої країни внаслідок дорожньо-транспортних пригод більше 140 тис. осіб загинуло та більше 1 мільйону – травмовано. Дорожньо-транспортний травматизм завдає суттєвого збитку продуктивним силам суспільства, адже більше половини загиблих та травмованих у дорожньо-транспортних пригодах – це працездатне населення у віці від 18 до 45 років, що суттєво відбивається на відтворенні населення. Крім того, це негативне соціальне явище завдає величезних економічних втрат для держави, зокрема щороку вони складають більше 5 млрд. доларів США. Проблема аварійності на дорогах України стосується кожного, оскільки всі ми є учасниками дорожнього руху як пішоходи, водії транспортних засобів чи пасажирів.

Одним з напрямів зменшення кількості ДТП є дієвий механізм притягнення до відповідальності, забезпечений принципом невідворотності уникнення державного осуду кожної винної особи. За спричинення ДТП передбачено адміністративну, кримінальну та цивільно-правову відповідальність, залежно від тяжкості її наслідків.

Адміністративна відповідальність за спричинення ДТП виступає насамперед превентивним засобом до вчинення злочину, передбаченого ст. 286 Кримінального Кодексу України. Адже відмежування адміністративної відповідальності від кримінальної за спричинення ДТП полягає лише у його наслідках. Але ці наслідки зачіпають охоронювану державою найважливішу соціальну цінність – життя та здоров'я людини.

Водночас у законодавстві, що встановлює адміністративну відповідальність за спричинення ДТП, існують недоліки, що перешкоджають реалізації принципу невідворотності відповідальності кожної винної особи та не сприяє зменшенню кількості ДТП на дорогах України. Отже, виникає необхідність додаткового дослідження інституту адміністративної відповідальності за спричинення ДТП, визначення його місця в системі юридичної відповідальності.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Питанню забезпечення безпеки дорожнього руху, зокрема адміністративній відповідальності за порушення правил дорожнього руху, приділяли увагу Б.Ю. Бурбело, М.Ю. Веселов, Г.В. Галімшина, А.В. Гаркуша, В.А. Головко, Г.К. Голубева, В.В. Гаркуша, Т.О. Гуржій, С.М. Гусаров, А.О. Граділь, Д.С. Денисюк, О.В. Джафарова, Є.В. Довженко, М.М. Долгополова, О.В. Домашенко, В.В. Доненко, В.В. Донський, В.В. Єгупенко, С.А. Комісаров, В.М. Лозовий, О.Л. Міленін, В.А. Мисливий, Р.І. Михайлов, О.М. Мойсюк, В.Ф. Муцко, В.В. Новиков, А.М. Подоляка, В.Й. Развадовський, О.Ю. Салманова, О.В. Собакарь, Л.І. Сопільник, М.М. Стоцька, О.В. Філіпенко, Я.І. Хом'як, Є.В. Циба та ін. Проте проблеми адміністративної відповідальності за спричинення ДТП залишаються малодослідженими.

Метою статті є розгляд та встановлення місця адміністративної відповідальності за спричинення ДТП в системі юридичної відповідальності, розг-

ляд проблем та розроблення пропозиції щодо вдосконалення норм, що визначають адміністративну відповідальність за спричинення ДТП.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення таких задач: 1) проаналізувати законодавство та практику притягнення до відповідальності за спричинення ДТП; 2) визначити недоліки правових норм, що визначають відповідальність за спричинення ДТП, та надати пропозиції щодо їх вдосконалення.

Викладення основного матеріалу дослідження. Поняття ДТП визначено у Правилах дорожнього руху України [1] як подія, що сталася під час руху транспортного засобу, внаслідок якої загинули або поранені люди чи завдано матеріальних збитків. ДТП є завжди наслідком порушення правил дорожнього руху і за це порушення в залежності від наслідків наступає адміністративна або кримінальна відповідальність, а також цивільно-правова.

Остання полягає у відшкодуванні збитків потерпілій особі, оскільки майже завжди при вчиненні ДТП заподіюється майнова та (або) моральна шкода. В більш тяжких ДТП шкоди може бути завдано також і життю та здоров'ю людей. Така шкода може бути заподіяно як її учасникам, так і третім особам.

Через значну кількість ДТП в нашій країні проблема відшкодування шкоди, завданої внаслідок ДТП, залишається актуальною. З цієї причини в Україні запроваджено обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Але навіть наявність в учасників ДТП такого полісу не дає гарантії відшкодування усіх збитків, заподіяних внаслідок ДТП. Якщо ДТП спричинено внаслідок зіткнення кількох транспортних засобів, то обов'язок відшкодувати завдану потерпілій особі шкоду лежить на винній особі, а за наявності у винної особи полісу обов'язкового страхування цивільної відповідальності також на страховій компанії, яка його видала.

Порядок оформлення ДТП, взаємодії з ДАІ МВС України та страховими компаніями є широким питанням та потребує окремого дослідження. Не вдаючись в сутність даного питання, визначимо лише зв'язок цивільно-правової відповідальності з адміністративною. А він полягає, насамперед в тому, що відповідно до Закону України від 17.02.2011 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування» [2], яким було внесено зміни до ст. 124 КУпАП, а саме доповнено приміткою такого змісту: «Особа, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, звільняється від адміністративної відповідальності за порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, за умови, що учасники дорожньо-транспортної пригоди скористалися правом спільно скласти повідомлення про цю пригоду відповідно до Закону України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

На наш погляд, головною перевагою таких змін до законодавства є створення зацікавленості та мотивації у власників транспортних засобів страхувати свою цивільно-правову відповідальність, а головним недоліком

відсутність диференційованого підходу застосування адміністративної відповідальності, адже порушення правил дорожнього руху, яке призвело до ДТП має найвищий ступінь небезпеки серед інших видів порушень правил дорожнього руху. Виходить, що особі, яка порушила правила дорожнього руху, що призвело до створення аварійної обстановки, в такій ситуації краще спричинити ДТП, якщо її цивільно-правова відповідальність застрахована, адже в цьому разі вона звільняється від адміністративної відповідальності, а за створення аварійної обстановки його чекає або штраф або позбавлення права керування транспортними засобами.

Основним чинником, який відмежовує кримінальну відповідальність від адміністративної за спричинення ДТП, є її наслідки.

Кримінальну відповідальність за спричинення ДТП передбачено ст. 286, 287, 288, 291 Кримінального Кодексу України.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 286 КК кримінальна відповідальність настає за порушення правил безпеки дорожнього руху або експлуатації транспорту особою, яка керує транспортним засобом, що спричинило потерпілому середньої тяжкості тілесне ушкодження [3]. У свою чергу, адміністративна відповідальність, відповідно до ст. 124 КУпАП, настає за порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна [4]. Звідси виникає питання: яку відповідальність повинна нести особа за порушення Правил дорожнього руху України, що спричинило потерпілому легкого ступеню тяжкості тілесне ушкодження? Питання залишається відкритим, адже, як бачимо, ані кримінальним, ані адміністративним законодавством такий випадок не охоплюється.

Практика йде таким чином. Якщо вчиняється ДТП з потерпілими, інформація про це вноситься слідчим до ЄРДР та розпочинається кримінальне провадження за ч. 1 ст. 286 КК України. При цьому слідчий призначає судово-медичну експертизу для визначення ступеню тяжкості тілесних ушкоджень, отриманих потерпілим внаслідок ДТП. Якщо вказана експертиза не показує наявності у потерпілого наявності тілесних ушкоджень середньої тяжкості або більш тяжких тілесних ушкоджень, слідчий закриває кримінальне провадження та передає матеріали до Державної автомобільної інспекції, яка в свою чергу, як правило, складає протокол за ст. 124 КУпАП. Але, якщо об'єктивна сторона правопорушення не передбачає настання наслідків у вигляді пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна, а лише наявність у потерпілого легкого ступеню тяжкості тілесного ушкодження, склад адміністративного правопорушення буде відсутній.

На наш погляд, враховуючи політику лібералізації кримінального законодавства, відповідальність за порушення учасниками дорожнього руху правил дорожнього руху, що спричинило легкого ступеню тяжкості тілесне ушкодження потерпілому, слід передбачити в ст. 124 КУпАП.

Таким чином, пропонуємо внести зміни до ст. 124 КУпАП, виклавши її

в такій редакції: «Стаття 124. Порушення правил дорожнього руху, що спричинило потерпілому легкої тяжкості тілесне ушкодження або пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна».

Висновки. Таким чином, у статті розглянуто та встановлено місце адміністративної відповідальності за спричинення ДТП в системі юридичної відповідальності, а саме з'ясовано зв'язок цивільно-правової відповідальності з адміністративною, встановлено чинник відмежування адміністративної відповідальності від кримінальної. Визначено проблеми та розроблення пропозиції щодо вдосконалення норм, що визначають адміністративну відповідальність за спричинення ДТП. На підставі аналізу законодавства, що визначає адміністративну відповідальність за спричинення ДТП та практики його застосування, запропоновано внести зміни до ст. 124 КУпАП.

Бібліографічні посилання

1. Правила дорожнього руху : постанова Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 // Збірник урядових нормативних актів України. – 2001. – № 35. – Ст. 635.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дорожньо-транспортних пригод та виплати страхового відшкодування : Закон України від 17.02.2011 № 3045-VI [Електр. ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3045-17>.
3. Кримінальний Кодекс України // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення // ВВР Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122.

Кучеренко А. Н. Место административной ответственности в системе юридической ответственности за совершение ДТП. Рассмотрены виды ответственности за причинение ДТП, установлено понятие административной ответственности за причинение ДТП, установлены проблемные вопросы квалификации деяния, повлекшее ДТП, даны предложения по совершенствованию норм, определяющих административную ответственность за причинение ДТП.

Ключевые слова: административная ответственность, причинение ДТП, транспортное средство.

Kucherenko O. M. Place of administrative liability in the system of legal liability for committing traffic accident. The article examines the place and found administratively liable for causing an accident in the legal liability.

It was found that the administration responsible for causing the accident serves primarily as a preventive measure in the crime. Delimitation of the administrative responsibility of the criminal for causing the accident is only in its consequences. But these consequences affect protected state important social value - human life and health.

It was determined that one of the areas of reducing the number of road accidents is an effective mechanism of accountability, ensuring the principle of inevitability of avoiding public condemnation of every person guilty. For causing the accident provides for administrative, criminal and civil liability, depending on the severity of its consequences.

The relationship of civil liability of the administrative. The changes to the legislation concerning the administrative responsibility for the accident, and on this basis it is concluded that the main advantage of these changes is to create interest and motivation among vehicle owners to insure their civil liability, but the main drawback - the lack of a differentiated approach the application of administrative responsibility.

It was found that the main factor distinguishing the administrative responsibility of the

criminal for causing the accident is its consequences. Based on the analysis of legislation and practice identified gaps in legislation, namely the absence of norms establishing liability for violation of traffic rules, resulting in mild injuries. Proposed responsibility for violation of road users of traffic rules, resulting in mild injury victim provided for in Article 124 of the Administrative Code..

Keywords: administrative responsibility, causing an accident, the vehicle.

Хрипко С. І.

аспірант

(Національний університет біоресурсів
та природокористування України)

УДК 349.42 : 338.43.02

ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ ХУТІРНИХ ТА ВІДРУБНИХ ГОСПОДАРСТВ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ

Стаття присвячена дослідженню розвитку законодавства, що сприяло створенню хутірських та відрубних господарств. Особливу увагу приділено розгляду законодавчих актів, які містили норми щодо державної підтримки таких господарств на початку ХХ століття.

Ключові слова: відрубні та хутірські господарства, Столипінська аграрна реформа, державна підтримка, фермерські господарства.

Постановка проблеми. Дослідження формування законодавства про державну підтримку відрубних та хутірних господарств становить науковий інтерес, оскільки допомагає зрозуміти природу аграрних відносин на різних історичних етапах. Найцікавішим етапом розвитку об'єкта дослідження є період проведення аграрної реформи Столипіна, оскільки саме тоді законодавство було спрямовано на підтримку створення хутірних та відрубних господарств.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Питання історії виникнення відрубно-хутірних господарств, а також їх державної підтримки розглядалось у працях таких провідних вчених, як В.А. Вергунов, В.М. Єрмоленко, І.М. Заріцька, М.І. Козирь, А.М. Мірошніченко, О. О. Погрібний, Т.П. Проценко, В.В. Устюкова та інші.

Мета цієї статті полягає у дослідженні формування законодавства, що сприяло створенню хутірських та відрубних господарств, а також в розгляді законодавчих актів у сфері державної підтримки таких господарств на початку ХХ століття.

Виклад основного матеріалу. Проведення Столипінської аграрної реформи в період з 1906 по 1917 рр. суттєво вплинуло на реформування земельних відносин та створення перших відрубних та хутірних господарств, які